

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะสังคม สำหรับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมระดับปฐมวัย โดยใช้เรื่องราวทางสังคม ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ขอบเขตการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

- 1.1 ทักษะสังคมที่เป็นปัญหาของนักเรียนออทิสติก ในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับปฐมวัย
- 1.2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม สำหรับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับปฐมวัย
- 1.3 ผลการใช้เรื่องราวทางสังคม สำหรับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับปฐมวัย

2. ขอบเขตของการวิจัย

2.1 ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาในดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา ดำเนินระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนธันวาคม 2551

2.1.2 การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม ดำเนินระหว่างเดือนมกราคมถึง เดือน เมษายน 2552

2.1.3 การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้เรื่องราวทางสังคม ดำเนินระหว่าง เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกันยายน 2552

2.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ

2.2.1 กลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 1 ครูผู้สอนนักเรียนออทิสติกระดับปฐมวัย ซึ่งได้จากการตอบแบบสำรวจข้อมูลนักเรียนออทิสติก ในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับปฐมวัยในจังหวัดขอนแก่น และ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ปีการศึกษา 2551 ที่ส่งแบบสำรวจไปจำนวน 1,082 โรงเรียน

2.2.2 กลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 2 เป็นครูผู้สอนนักเรียนออทิสติกระดับปฐมวัย ในโรงเรียนเรียนร่วมในจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2551 ซึ่งสอนนักเรียนออทิสติก มาอย่างน้อย 3 ปี รวมจำนวน 5 คน

ผู้ปกครองนักเรียนออทิสติก จำนวน 3 คน และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเรื่องราวทางสังคม จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน นักเรียนเป้าหมายนี้ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างเรื่องราวทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติก

2.2.3 นักเรียนเป้าหมายในระยะที่ 3 เป็นนักเรียนออทิสติกที่มีปัญหาทักษะทางสังคม ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยในโรงเรียนเรียนร่วม ในจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นกลุ่มอาการออทิสซึม ที่มีความสามารถสูง พูดสื่อสารได้ เรียนร่วมเต็มเวลากับเพื่อนในชั้นเรียนทั่วไปตามเกณฑ์อายุ ผู้ปกครองยินยอมให้เป็นนักเรียนเป้าหมาย ครูผู้สอนให้ความร่วมมือ และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมระดับปฐมวัย โดยใช้เรื่องราวทางสังคม การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม สำหรับนักเรียนออทิสติก ในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับปฐมวัย และศึกษาผลการใช้เรื่องราวทางสังคม กับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับปฐมวัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 1 เป็นแบบสำรวจทักษะสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเนื้อหาครอบคลุมทักษะทางสังคม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่นในโรงเรียน และด้านการเล่นและทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบ 2 ตัวเลือก คือ แสดงพฤติกรรม และไม่แสดงพฤติกรรม รวมทั้งสิ้น 38 ข้อ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 2

3.2.1 แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม

3.2.2 แบบบันทึกภาคสนาม

3.2.3 แบบตรวจสอบเรื่องราวทางสังคม เป็นแบบประเมินคุณลักษณะของเรื่องราวทางสังคม ของ อัญชลี สารรัตน์ (2551) ที่ปรับปรุงจาก The Social Story Checklist (Carol Gray, 2000)

3.2.4 แบบประเมินความเหมาะสมของเรื่องราวทางสังคม

3.2.5 เทปบันทึกเสียง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 3

3.3.1 เรื่องราวทางสังคม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ น้องเอ ขออนุญาต มาฟังนิทานกันเถอะ และเมื่อน้องเอเล่นกับเพื่อน

3.3.2 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม เป็นแบบการบันทึกเหตุการณ์ (Event Recording) ด้วยการนับจำนวนพฤติกรรมเป้าหมายที่เกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาที่สังเกต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงระหว่างผู้สังเกต 2 คน (Interobserver Reliability: IOR ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกตเท่ากับ 1

4. วิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาทักษะสังคมที่เป็นปัญหา ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจในโรงเรียน 1,082 แห่ง

ในจังหวัดขอนแก่น โดยขอความร่วมมือครูประจำชั้นสำรวจทักษะสังคมที่เป็นปัญหาและขอให้ส่งกลับทางไปรษณีย์ และหรือโทรศัพท์แจ้งภายใน 2 สัปดาห์ ได้แบบสอบถามกลับ 791 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.56 พบนักเรียนออทิสติกระดับปฐมวัย จำนวน 53 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือค่าความถี่และร้อยละ

4.2 การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย 3 วงจร ได้แก่ การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป และการสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล ซึ่งแต่ละวงจรมี 4 กิจกรรม ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Acting) การสังเกต (Observing) และการสะท้อนกลับ (Reflecting) ตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จนได้เรื่องราวทางสังคมที่เหมาะสมกับนักเรียนออทิสติกระดับปฐมวัย วิเคราะห์การสนทนากลุ่ม ใช้การสรุปเนื้อหาเชิงพรรณนา วิเคราะห์แบบตรวจสอบเรื่องราวทางสังคม โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ของแบบตรวจสอบ วิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมของเรื่องราวทางสังคม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ควบคุมคุณภาพงานวิจัย โดยการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ข้อมูลพฤติกรรมทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติก ร่วมกันระหว่าง ผู้วิจัย ครูประจำชั้น และผู้ปกครอง และข้อมูลจากพฤติกรรมจริงของนักเรียนในเวลาและสถานที่แตกต่างกัน

4.3 การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้เรื่องราวทางสังคม เป็นการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวแบบหลายพฤติกรรม (Single Subject Design Across Behavior) รูปแบบ ABA ดำเนินการวิจัยโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ได้แก่ ครูประจำชั้นและผู้วิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการจัดกระทำ (A1) สังเกตการปฏิบัติตนทางทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกเป้าหมาย เพื่อให้ได้เส้นฐานของพฤติกรรม ระยะการจัดกระทำ (B) อ่านเรื่องราวทางสังคมให้นักเรียนออทิสติกเป้าหมายฟัง โดยผู้ปกครองและครูประจำชั้น ดูแลให้อ่านเรื่องราวทางสังคม จำนวน 3 เรื่อง โดยอ่านทีละเรื่องทุกวัน วันละ 3 ครั้ง ระยะหยุดการจัดกระทำ (A2) เป็นระยะหยุดการจัดกระทำและสังเกตการปฏิบัติตนทางทักษะทางสังคมในสถานการณ์ที่กำหนด วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาหาค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการเกิดพฤติกรรมเป้าหมาย แสดงข้อมูลด้วยตารางและกราฟ สรุปผลการวิจัยโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในแต่ละระยะการวิจัย และการใช้วิเคราะห์ทางสายตา

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ผลการวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาทักษะสังคมที่เป็นปัญหา พบกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ พบว่ามีนักเรียนออทิสติกระดับปฐมวัย ที่เข้าเรียนในโรงเรียนเรียนร่วม ปีการศึกษา 2551 จำนวน 53 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศชายจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 86.79 เพศหญิง จำนวน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 13.21 อายุเฉลี่ยเท่ากับ 5.01 ปี กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 45.28 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 28.31 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

กลุ่มเป้าหมายมีปัญหาทักษะสังคมด้านการควบคุมตนเอง ในทักษะย่อยที่ 1 การรอคอยในการร่วมกิจกรรมในโรงเรียนที่เป็นปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกของนักเรียนคือ (1) ไม่รอคอยผลัดเปลี่ยนการเล่นเกม /

เครื่องเล่นสนาม กับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 81.10 (2) เดินแซงคิว ไม่เข้าแถวรับของว่าง/ถาดอาหาร คิดเป็นร้อยละ 77.40 และ (3) ไม่รอคอยการแลกเปลี่ยนของเล่นกับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 71.70 ส่วนรายการในทักษะย่อยที่ 2 การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน / โรงเรียน พฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกคือ (1) ไม่มีความสนใจปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน/โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.00 (2) ทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ ในขณะที่ต้องทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเช่นการอ่านนิทานในขณะที่ครูทำการสอน คิดเป็นร้อยละ 56.00 และ (3) ไม่ทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับเพื่อน เช่น ไม่ร่วมทำงานกลุ่ม ไม่ร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ ไม่ทำความสะอาดห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.80

กลุ่มเป้าหมายมีปัญหาทักษะสังคม ด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในโรงเรียน ในทักษะย่อยที่ 1 การแบ่งปัน ที่เป็นปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกของนักเรียน คือ (1) ไม่แบ่งปันของเล่น / ของใช้ที่ตนเองสนใจให้ผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 92.50 (2) หิบบของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต คิดเป็นร้อยละ 90.60 (3) ไม่ให้ผู้อื่นใช้สิ่งของ / ของเล่นร่วมกับตนเอง คิดเป็นร้อยละ 62.30 ส่วนรายการในทักษะย่อยที่ 2 การทำตามคำแนะนำของผู้อื่น พฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกของนักเรียนคือ (1) ไม่ขออนุญาตเมื่อต้องลุกจากที่นั่งคิดเป็นร้อยละ 90.60 (2) ไม่แสดงอาการพูดโต้ตอบ เมื่อมีผู้มาสนทนาด้วย คิดเป็นร้อยละ 79.20 และ (3) เป็นแสดงบทบาทสมมติตามคำบรรยายของผู้อื่น และผู้นำ ผู้ตามไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 58.50

กลุ่มเป้าหมายมีปัญหาทักษะสังคม ด้านด้านการสื่อความหมายบุคคลอื่นในโรงเรียน ในทักษะย่อยที่ 1 การสบตาและการมองเห็น ที่เป็นปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกของนักเรียน พบว่า (1) ไม่มองหน้าและสบตาผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 77.40 (2) แสดงอาการกลัว เมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่มีคนจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 69.80 และ (3) พูด โดยไม่มองหน้าผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 55.60 ส่วนรายการในทักษะย่อยที่ 2 การแสดงความรู้สึกผู้อื่น พฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกของนักเรียนคือ คือ (1) บอกความสนใจ/ความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 77.40 (2) ไม่แสดงกิริยาทักทายคนอื่นก่อน คิดเป็นร้อยละ 77.40 และ (3) พูดให้ผู้อื่นฟัง และเรียกความสนใจไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 67.90

5.2 ผลการวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม (ก.พ. – พ.ค. 2552)

การวิจัยระยะนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ วงจรที่ 1 การเตรียมการ/สร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป วงจรที่ 2 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป วงจรที่ 3 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคลซึ่งแต่ละตอนมี 4 กิจกรรมได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Acting) การสังเกต (Observing) และการสะท้อนกลับ (Reflecting) ตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยกระทำเป็นวงจรต่อเนื่องจนได้เรื่องราวทางสังคมที่เหมาะสมกับนักเรียนออทิสติกระดับปฐมวัย ผลการวิจัย มีดังนี้

ผลการวิจัย วงจรที่ 1 การเตรียมการ/สร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป

ผลการสนทนากลุ่มทำให้ได้ (1) ผลการคัดเลือกทักษะทางสังคม 10 ทักษะย่อย เพื่อนำไปสร้างเรื่องราวทางสังคม ได้แก่ ด้านที่ 1 การควบคุมตนเองในทักษะการรอคอย ได้แก่ การรอคอยเล่นเครื่องเล่นสนาม และการรอคอยรับของว่างและถาดอาหาร ทักษะย่อยที่ 2 ทักษะการปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน / โรงเรียน ได้แก่ การทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ ในขณะที่ต้องทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน การทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับเพื่อนได้ด้วยตนเอง ด้านที่ 2 ด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในโรงเรียน ทักษะย่อยที่ 1 การแบ่งปัน การแบ่งปันของเล่นให้เพื่อนเล่น การกล่าวคำขอบคุณ การขออนุญาตเมื่อได้รับสิ่งของ/หรือคืนสิ่งของที่ยืม ทักษะย่อยที่ 2 การทำตาม

คำแนะนำของผู้อื่น การขออนุญาต เมื่อต้องลุกจากที่นั่ง ด้านที่ 3 ด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่นในโรงเรียน
 ทักษะย่อยที่ 1 การสบตา และการมองเห็น การสบตาและมองเห็นผู้ที่สนทนาด้วย แสดงอาการกลัว เมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่มีคนจำนวนมาก และทักษะย่อยที่ 2 การแสดงความรู้สึกผู้อื่นแสดงการโต้ตอบเมื่อมีผู้มาสนทนาด้วย (2) เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ของนักเรียนออทิสติกระดับปฐมวัย ที่จะนำไปสร้างเรื่องราวทางสังคม มีดังนี้ (1) การรอคอย เพื่อเล่นเครื่องเล่นสนาม และเล่นตามมุมในห้องเรียน (2) การแถวรอรับของว่าง อาหารเสริมนม และขนม/ถาดอาหารโดยไม่เดินแซงคิวเพื่อน (3) การนั่ง ตั้งใจฟังครูพูด/ขณะครูสอนหรือ เล่านิทาน จนจบกิจกรรม (4) การเล่นร่วมกับเพื่อนตามมุมประสบการณ์ โดยไม่กรีดร้องเมื่อมีเพื่อนเข้ามาเล่นด้วย (5) การพูดขอกินขนมจากเจ้าของก่อนการหยิบขนม (6) การแบ่งของเล่นของตนเองให้เพื่อนเล่นด้วย (7) การพูดขอเล่นเพื่อนก่อนการเข้าไปหยิบของเล่น ของเพื่อน (8) ในขณะที่พูดควรมองหน้าผู้ที่พูดด้วย (9) เข้าร่วมกิจกรรมกับ กลุ่มคน/เพื่อนนักเรียนในโรงเรียน (10) ทักทาย สวัสดี คุณครู /เพื่อน ในตอนเช้า โดยในขณะที่พูดควรมองหน้า และสบตา คุณครู/เพื่อน

ผลการวิจัยวงจรที่ 2 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป

ผู้ร่วมร่วมนกันเขียนเรื่องราวทางสังคม จำนวน 10 คน แบ่งกลุ่มๆละ 3-4 คน เขียนเรื่องราวทางสังคม (ฉบับร่าง) กลุ่มละ 3-4 เรื่อง ปรับปรุงพัฒนา ได้เรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป จำนวน 10 เรื่องดังนี้

- เรื่องที่ 1 การรอลุ้นชิงช้า สถานการณ์: การรอคอยในการเล่นเครื่องเล่นสนาม
- เรื่องที่ 2 เข้าแถวกันเถอะ สถานการณ์: การรอรับอาหารเสริม (นม)/ของว่าง
- เรื่องที่ 3 ตั้งใจฟังนิทาน สถานการณ์: การร่วมกิจกรรมเสริมประสบการณ์ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน
- เรื่องที่ 4 การเล่นเกมบล็อกกับเพื่อน สถานการณ์: ที่มุมบล็อก ในห้องเรียน
- เรื่องที่ 5 พูดขออนุญาตก่อนจะจึงหยิบขนม สถานการณ์: ในโรงเรียน
- เรื่องที่ 6 การพูดขอใจเพื่อน สถานการณ์: ในโรงเรียน
- เรื่องที่ 7 การอนุญาตคุณครู สถานการณ์: ในห้องเรียน
- เรื่องที่ 8 คุยกันมองหน้า และสบตากัน สถานการณ์: เมื่อพบกับบุคคลต่างๆในโรงเรียน
- เรื่องที่ 9 เมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมกับคนจำนวนมาก สถานการณ์: การเข้าร่วมงานนิทรรศการของ

โรงเรียน

เรื่องที่ 10 ยิ้มและสวัสดี สถานการณ์: ระหว่างการเดินทางไปที่โรงอาหาร

ผู้วิจัยรวบรวมเรื่องราวทางสังคมที่แต่ละกลุ่มเขียนขึ้น นำเสนอกลุ่มใหญ่ เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเรื่องราวทางสังคมจำนวน 10 เรื่อง ผู้วิจัยนำเรื่องราวทางสังคมไปวาดภาพประกอบ จัดทำรูปเล่ม ขนาด 6 X 9 นิ้ว

ผลการวิจัยวงจรที่ 3 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล (เมษายน พฤษภาคม 2552)

ผู้วิจัย นำเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล จัดทำเรื่องราวทางสังคมเป็นรูปเล่ม วาดภาพประกอบให้สวยงามเหมาะสมกับบริบท และดึงดูดความสนใจ ของนักเรียนออทิสติกที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยเพิ่มชื่อของกลุ่มเป้าหมายลงไปเพื่อแสดงความเฉพาะตัว และความเป็นเจ้าของเรื่องราวทางสังคม ในเรื่องราวทางสังคมทั้ง 3 เรื่อง ได้แก่ 1) (น้องเอ) ขออนุญาต 2) (น้องเอ) มาฟังนิทานกันเถอะ 3) เมื่อ (น้องเอ) อยากเล่นกับเพื่อน

5.3 การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้เรื่องราวทางสังคม (พฤษภาคม – กันยายน 2552)

5.3.1 ผลการใช้เรื่องราวทางสังคม จำนวนทั้ง 3 เรื่อง ได้แก่ 1) (น้องเอ) ขออนุญาต 2) (น้องเอ) มาฟังนิทานกันเถอะ 3) เมื่อ (น้องเอ) อยากเล่นกับเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติก เป้าหมาย ทักษะสังคมทางสังคม ซึ่งได้แก่ ด้านการควบคุมตนเอง และ ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องผล การศึกษาพบว่า กลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมถูกลูกออกจากกลุ่มขณะเรียน การพูดซ้ำๆ ในสิ่งที่ตนเองสนใจ และการหิบบของเล่นของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต ลดลงหลังจากการใช้เรื่องราวทางสังคมที่เหมาะสม จะเห็น ได้จากก่อนการทดลองพฤติกรรมถูกลูกออกจากกลุ่มขณะเรียน ระยะเส้นฐานมีค่าเฉลี่ย 8.90 ในระยะทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 และระยะติดตามผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.00 พฤติกรรมพูดซ้ำๆ ในสิ่งที่ตนเองสนใจให้ เพื่อนฟัง ระยะเส้นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.74 ระยะทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.21 และระยะติดตามผล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.20 การหิบบของเล่นของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต ระยะเส้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.30 ระยะทดลอง มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.33 ระยะติดตามผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.00 ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกพฤติกรรมมีแนวโน้มลดลง

5.3.2 จากการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ทักษะสังคมทางสังคมทั้ง 3 ด้าน ในแต่ละระยะการ ทดลอง

ด้านการควบคุมตนเอง

พฤติกรรม : ถูกลูกออกจากกลุ่มขณะเรียน อ่านเรื่องราวทางสังคม เรื่อง น้องเอขออนุญาต พบว่า ระยะเส้นฐาน (ก่อนการทดลอง) ระหว่างเวลา 09.00 น. - 09.20 น.

ผลการบันทึกการสังเกต ก่อนการอ่านเรื่องราวทางสังคม ระหว่างวันที่ 13-24 กรกฎาคม 2552 พบว่า นักเรียนออทิสติกเป้าหมาย ขาดการจดจ่อ กับการสอนของครู ถูกลูกออกจากกลุ่มขณะเรียนไปรอบๆ ห้อง เมื่อครูเรียกให้หยุดก็ไม่หัน มามอง ไม่สนใจในคำพูดของครู เมื่อครูที่เลี้ยงตามกลับมาที่นั่ง ก็จะถูกเดินอีก ครั้ง ก่อนการทดลองมีข้อตกลงว่าเมื่อถูกลูกออกนอกห้องเรียนครูที่เลี้ยงต้องไปตามกลับมา เพื่อนั่งร่วมกิจกรรม กับเพื่อนๆ และบันทึกเมื่อมีการถูกลูกอีกครั้ง

ระยะทดลอง และระยะติดตามผล ระหว่างเวลา 09.00 น. -09.20 น.

การอ่านเรื่องราวทางสังคมเรื่อง “ (น้องเอ)ขออนุญาต ” ระหว่างวันที่ 27 กรกฎาคม 2552 ถึง 11 สิงหาคม 2552 จำนวน 13 วัน วันละ 3 ครั้ง รวม 39 ครั้ง ในการอ่าน ครั้งที่ 2 ของแต่ละวัน ครูอ่านให้นักเรียน ออทิสติกเป้าหมายและนักเรียนปกติระดับอนุบาลภายในห้องฟังด้วย เพื่อเป็นการฝึกทักษะสังคมไปพร้อมๆ กัน การอ่านเรื่องราวทางสังคมในวันที่ 1 ครั้งที่ 1-2 ของการทดลอง นักเรียนจะพูดตาม ตามองไปที่หนังสือภาพ แต่เป็นเวลาเพียงเล็กน้อยก็มองไปที่อื่น คุณครูประจำชั้น ใช้วิธีการโอบไหล่นั่งที่ตักและจับมือใช้มือชี้ภาพ พร้อม บอกว่า “นี่คือ น้องเอ(นามสมมุติ)” “นี่คือคุณครู และเพื่อนๆ” แล้วจึงอ่านเรื่องราวทางสังคม และพูดชมเชยเมื่อ กลุ่มเป้าหมาย พูดตามได้ การอ่านวันที่ 4 ครั้งที่ 10 เมื่อถึงเวลาที่เคยได้รับการสอนอ่านเรื่องราวทางสังคม นักเรียน กลุ่มเป้าหมายจะเป็นคนที่ไม่ไปหิบบเรื่อง มาพร้อมกับให้ครูประจำชั้นอ่าน ให้ฟังในการอ่านเรื่องราวทางสังคม วันที่ 7 ครั้งที่ 19 นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถอ่านภาพตามเรื่องราวทางสังคมได้ด้วยตนเอง เมื่อนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย เข้าใจและสามารถพูดขออนุญาตก่อนการถูกลูก

พฤติกรรม : การพูดซ้ำๆ ในสิ่งที่ตนเองสนใจให้เพื่อนฟัง อ่านเรื่องราวทางสังคมเรื่อง (น้องเอ) มาฟังนิทานกันเถอะ

พบว่า ระยะพื้นฐาน (ก่อนการทดลอง) ระหว่างเวลา 09.00 น. - 09.20 น.

ผลการบันทึกการสังเกต ก่อนการอ่านเรื่องราวทางสังคม ระหว่างวันที่ 27 กรกฎาคม ถึง 11 สิงหาคม 2552 พบว่านักเรียนในขณะที่นั่งเรียนเป็นกลุ่มกับเพื่อน จะไม่สนใจฟังในสิ่งที่ครูพูด และใช้มือสะกิดเพื่อน เพื่อจะพูดในสิ่งที่ตนสนใจในเพื่อนฟัง และบางครั้ง นำของเล่นที่ตนเองชอบออกมาเล่น และพูดกับของเล่นนั้น ทำเพื่อนที่อยู่ใกล้ๆ เสียสมาธิในการเรียน หันมาเล่น และคุย และทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูไม่ราบรื่น

ระยะทดลอง และระยะติดตามผล เมื่อนักเรียนได้อ่านเรื่องราวทางสังคมเรื่อง มาฟังนิทาน ก้านและ ระหว่างวันที่ 13 สิงหาคม - 2 กันยายน จำนวน 15 วัน วันละ 3 ครั้ง รวม 45 ครั้ง โดยใช้วิธีการอ่าน เช่นเดียวกับพฤติกรรมที่ 1 ซึ่งในเนื้อหาเป็นการบอกมารยาท ในการฟัง นักเรียนเข้าใจกติกา การเรียนการสอน ของคุณครู และพูดเมื่อครูถาม และสามารถนั่งฟังครูเล่นนิทาน / สอน/จัดกิจกรรม ได้นานขึ้น และ พูดสนทนา ได้ตอบกับครู เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้

พฤติกรรม : การหยิบของเล่นของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต อ่านเรื่องราวทางสังคมเรื่อง เมื่อ (น้องเอ) อยากเล่นกับเพื่อน

ระยะพื้นฐาน (ก่อนการทดลอง) ระหว่างวันที่ 27 กรกฎาคม- 3 กันยายน 2552 นักเรียนในขณะที่เพื่อนนำของเล่น มานั่งเล่นบนเสื่อผืนเล็กของแต่ละคน นักเรียนแสดงอาการสนใจ ในของเล่นของเพื่อน แสดงพฤติกรรมแอบหยิบของเล่น โดยไม่บอกเพื่อน หยิบมาแล้วแสดงการหัวเราะพอใจ ทำให้เพื่อนโกรธ และในบางครั้งเพื่อนก็ตีทำให้ร้องไห้

ระยะทดลอง และระยะติดตามผล เมื่อนักเรียนได้อ่านเรื่องราวทางสังคมเรื่อง

เมื่อน้องเอ เล่นกับเพื่อน ระหว่างวันที่ 3 กันยายน -16 กันยายน 2552 จำนวน 10 วัน วันละ 3 ครั้ง รวม 30 ครั้ง โดยใช้วิธีการอ่านเช่นเดียวกับพฤติกรรมที่ 1 โดยครูแนะนำเพื่อนนักเรียนปกติว่า เมื่อตนเองเล่นแล้วก็แบ่งให้เพื่อนเล่นด้วย ถ้าเพื่อนกลุ่มเป้าหมาย หรือคนอื่นๆ มาขอเล่นก็ให้แบ่งปันให้เพื่อนเล่นด้วย ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าใจกติกาการเล่นได้เร็วขึ้น เนื่องจากเมื่อพูดขอ เพื่อนก็ให้จึงทำให้สามารถพูดขอเพื่อนเล่นได้และรอให้เพื่อนเล่นก่อน ตนเองจึงหยิบของเล่นมาเล่น ทั้งนี้ เพื่อนนักเรียนปกติก็ได้รับการสอนให้รู้จักการแบ่งปัน และรู้จักการเล่นในบริเวณของตนเองด้วย

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ในการสอนนักเรียนออทิสติก ก่อนสอนควรสังเกตนักเรียนทุกครั้งว่ามีความพร้อมและมีความต้องการที่จะเรียนหรือไม่ เตรียมตัวเด็ก โดยการพูดคุยทั่วไปกับนักเรียนก่อนการสอนจะทำให้ทราบว่าวันนั้นอารมณ์นักเรียนเป็นอย่างไร และต้องบอกขั้นตอนการทำกิจกรรมทุกครั้ง ควรปฏิบัติตามตารางสอน ห้องที่สอนควรเป็นห้องที่เงียบสงบ ไม่มีคนพลุกพล่าน ไม่ติดริมหน้าต่าง

2) ในการสอนทักษะทางสังคมนักเรียนออทิสติกที่เรียนร่วมเต็มเวลา ครูควรสอนทักษะทางสังคมให้นักเรียนปกติควบคู่ไปด้วย เนื่องจากจะทำให้นักเรียนออทิสติกเรียนร่วมได้เลียนแบบพฤติกรรมที่ดีด้วย

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการพัฒนารูปแบบของเรื่องราวทางสังคมให้มี รูปแบบที่ หลากหลาย เหมาะสมกับนักเรียนออทิสติก แต่ละบุคคล
- 2) ควรศึกษาผลการใช้เรื่องราวทางสังคมกับ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่มีปัญหาทางทักษะ ทางสังคม
- 3) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้เรื่องราวทางสังคมรูปแบบภาพวาด กับรูปแบบภาพถ่ายว่ารูปแบบใดที่มี ประสิทธิภาพ ต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย